

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЗА МАТЕРІАЛАМИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**25 ЖОВТНЯ 2024 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(25 жовтня 2024 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31 жовтня 2024 року)

Рецензенти:

Потапчук Т. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сараєва І. В. – доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Попова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-стажист кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 192 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У роботах розглянуто освітні технології підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі; використання освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; зарубіжний досвід створення і впровадження освітніх інновацій у систему дошкільної освіти.

Збірник адресовано науково-педагогічним та педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, молодим ученим, усім, хто цікавиться проблемами сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

Наталія ГУДАНИЧ,
викладач кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса (Україна)
e-mail: hudanych.NM@pdpu.edu.ua

ФАСИЛІТАТИВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальність проблеми. Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій є критично важливою для майбутніх вихователів, оскільки це дозволяє зробити навчання більш динамічним, цікавим та індивідуально орієнтованим. Інформаційно-комунікаційні технології займають центральне місце в сучасній освіті, зокрема в дошкільній. Інформаційно-комунікаційні технології сприяють більш ефективній комунікації, розвитку критичного мислення та пізнавальної активності дітей. В умовах глобальних змін та цифровізації освіти важливо готувати майбутніх вихователів до роботи в цифровому середовищі, що вимагає від педагогів готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології для підтримки пізнавальної діяльності дітей, а також вміння інтегрувати ці технології в освітній процес [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Належна увага питанням використанню інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці здобувачів освіти приділялась у дослідженнях (В. Биков, О. Листопад, С. Семчук, О. Співаковський, М. Шишкіна, А. Яцишин та ін.); проблеми підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти досліджували (А. Богуш, Л. Зданевич, І. Княжева, Ю. Косенко, І. Мардарова, В. Нестеренко, І. Рогальська-Яблонська та ін.); питання розвитку пізнавальної активності й ініціативності здобувачів освіти досліджували (С. Болтівець, І. Дубровіна, В. Клименко, О. Олексюк, О. Пінська, Н. Хунсу, Чжан Лей та ін.).

Мета статті. Метою статті є аналіз особливостей фасилітативної підтримки розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Виклад основного матеріалу. Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти – це процес сприяння та стимулювання активного залучення здобувачів освіти до пізнавальної діяльності через створення умов для розвитку їх самостійності, творчості, та ініціативи у навчанні. Фасилітатор (викладач або інша особа) допомагає майбутнім вихователям закладів дошкільної освіти не просто отримувати знання, а активно шукати шляхи вирішення проблем, досліджувати нові ідеї та самостійно організовувати своє навчання. Фасилітатор не навчає прямо, а створює умови для того, щоб здобувачі освіти могли самі здобувати знання та розвивати пізнавальні навички, що сприяє їхній ініціативності та відповідальності за власне навчання. Викладач мотивує студентів до пізнання, формує інтерес до навчання, підтримує їхню ініціативність.

Завдяки фасилітативній підтримці забезпечується комфортне середовище, де майбутній вихователь відчуває себе впевненим для висловлення власних ідей та досліджень. Викладачі працюють разом зі здобувачами освіти, допомагаючи їм розвивати навички самостійного вирішення завдань, заохочується критичне мислення та самоаналіз, що допомагає студентам усвідомлювати свої сильні та слабкі сторони. Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів засобами інформаційно-комунікаційних технологій полягає в тому, щоб сприяти їхній активній участі у освітньому процесі через використання цифрових технологій, що дозволяє майбутнім вихователям розвивати критичне мислення, креативність та самостійність у підходах до організації та реалізації освітнього процесу.

Основні напрями фасилітативної підтримки розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій: використання інноваційних методів навчання (віртуальні лабораторії, онлайн-платформи, інтерактивні презентації); заохочення до пошуку інформації в Інтернеті, роботи з освітніми програмами та застосунками для дітей; викладач створює умови для активної роботи з інформаційно-комунікаційними технологіями, надаючи здобувачам освіти доступ до онлайн-ресурсів, електронних підручників, інструментів для розробки мультимедійних освітніх матеріалів; стимулювання здобувачів освіти до самостійної розробки дидактичних матеріалів за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (наприклад, створення анімаційних роликів або інтерактивних ігор для дітей); використання онлайн-платформ для дистанційної освіти (наприклад, Google Docs, Zoom) для спільного створення навчальних матеріалів або розробки планів занять; впровадження систем зворотного зв'язку через електронні журнали або платформи для оцінювання, що дозволяє студентам отримувати рекомендації та підтримку у режимі реального часу [3].

Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій передбачає: використання цифрових інструментів для організації індивідуальної освітньої траєкторії (наприклад, ведення електронного портфоліо), викладачі заохочують студентів до самоаналізу своїх знань, застосовуючи електронні тести, анкетування та автоматизовані системи оцінювання.

Інформаційно-комунікаційні технології роблять освітній процес більш цікавим і різноманітним завдяки інтерактивним елементам, мультимедійному контенту (відео, анімації, презентації), що стимулює інтерес до самостійного пізнання здобувачі освіти можуть працювати з інтерактивними матеріалами, що заохочує їх досліджувати нові теми та концепції. Через інформаційно-комунікаційні технології студенти отримують доступ до численних освітніх

платформ, електронних бібліотек, відеолекцій, форумів для обміну досвідом, що дозволяє майбутнім вихователям розширювати свої знання і пізнавальні можливості, що сприяє ініціативності у навчанні [4].

Інтерактивні та мультимедійні інструменти допомагають студентам створювати власні освітні матеріали, зокрема мультимедійні заняття, інтерактивні ігри, презентації, що стимулює творчість та самостійність у вирішенні навчальних завдань. Інформаційно-комунікаційні технології сприяють розвитку у студентів цифрових навичок, які є необхідними для сучасного вихователя. Майбутні вихователі можуть освоювати нові інструменти для роботи з дітьми, такі як освітні додатки, платформи для дистанційного навчання та інші технології, що робить їх готовими до інноваційних підходів у роботі з дошкільниками. Інформаційно-комунікаційні технології дозволяють створювати індивідуальні траєкторії навчання. Студенти можуть обирати свій темп, планувати власний час і використовувати різні ресурси для поглиблення знань, що сприяє розвитку їх самостійності та ініціативності [3].

Завдяки інструментам для колективної роботи, таким як хмарні сервіси (Google Docs, онлайн-дошки), студенти можуть ефективно співпрацювати, створювати спільні проекти та ділитися знаннями. Така взаємодія формує пізнавальну ініціативність через обмін ідеями та спільне вирішення проблем. Інформаційно-комунікаційні технології дозволяють легко і швидко отримувати зворотний зв'язок від викладачів та одногрупників через електронні платформи, форуми та онлайн-курси, що сприяє розвитку рефлексії та самокорекції, що підвищує рівень самостійності в освітньому процесі. Інформаційно-комунікаційні технології забезпечують автоматизовані системи оцінювання, які дозволяють студентам одразу бачити результати своїх робіт, що сприяє самоконтролю і мотивації до подальшого вдосконалення, що розвиває у майбутніх вихователів відповідальність за свої результати та ініціативність у подоланні навчальних труднощів [3].

Переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій для фасилітативної підтримки розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти передбачає: індивідуалізацію навчання – здобувачі освіти можуть обирати власний темп і стиль навчання, завдяки доступу до онлайн-матеріалів; інтерактивність навчання – інформаційно-комунікаційні технології дозволяють створювати інтерактивні заняття, що активізують пізнавальну діяльність студентів; можливість дистанційного навчання – завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям майбутні вихователі можуть навчатися незалежно від місця перебування, що особливо актуально в умовах дистанційної освіти.

Висновки. Використання інформаційно-комунікаційних технологій для фасилітативної підтримки розвитку пізнавальної ініціативності є ефективним інструментом, що сприяє самостійності, мотивації та креативності майбутніх вихователів. Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності готує майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи в умовах сучасного освітнього простору, що постійно змінюється. Інформаційно-комунікаційні технології стають потужним інструментом у розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів, допомагаючи їм бути більш самостійними, креативними та технологічно обізнаними.

Література

1. Богуш А. М. Педагогіка Добра і Миру в реаліях сьогодення. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2024. № 1. С. 9-15. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2024-1-1>
2. Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності : колективна монографія / О. А. Листопад, Т. Г. Постоян, О. А. Кудрявцева, І. К. Мардарова, Н. Л. Листопад, Н. М. Гуданич, М. В. Савченкова. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 276 с.

3. Lystopad O, Mardarova I., Kniazheva I, Kudriavtseva O. Formation of the Operational Skills of Using Information and Communication Technologies in the Professional Activity of a Future Pedagogue *Arab World English Journal (AWEJ)* Special Issue on CALL Number 9. July 2023 P.320-339. DOI : 10.24093/awej/call9.22

4. Semeniko Y., Mardarova I., Lystopad O., Rybak O., Samoilenko V. & Hrechanyuk O. Strengthening students' proficiency in digital technologies and the SMART society. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 2024. 16 (1), 608-622. DOI : <https://doi.org/10.18662/rrem/16.1/840>

Станіслава ДІХТЯРЕНКО
викладач-стажист кафедри теорії та
методики дошкільної освіти
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, (Україна)
e-mail: Dikhtyarenko.sv@pdpu.edu.ua

КОНСТРУЮВАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНО-КРЕАТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ДОСЛІДНО- ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ

Актуальність проблеми. В сучасних реаліях динаміка виникнення інноваційних освітніх технологій постійно зростає з урахуванням, суспільних потреб, регіональних напрямів розвитку економіки, особливостей залучення дітей до дослідно-експериментальної роботи, способах залучення технологічних, інформаційних засобів у презентації нового для вироблення у дітей дошкільного віку зацікавленості, активності, задоволення соціальних запитів батьків та громадськості у широкій презентації засобів для здобуття дітьми знань про світ, умінь у його освоєнні, способах самореалізації [7, с.12]. Професійне зростання педагога і розуміння та прийняття інноваційних змін

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Babchuk O.

Organization of the communicative process in an institution of pre-school education3

Березовська Л.І.

Цифрова компетентність як складник професійної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 8

Богущ А.

Технологічний підхід у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти.. 14

Гуданич Н.

Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій 20

Діхтяренко С.

Конструювання як інноваційно-креативна технологія у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи 25

Lystopad O.

Professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university 31

Моргун В.

Організаційні засади методичної роботи в закладі дошкільної освіти 37

Найда Р.

Дуальна форма освіти як нововведення у професійній підготовці майбутніх вихователів у ЗВО 42

Фроленкова Н., Л. Тімченко.

Професійна самореалізація майбутніх фахівців дошкільної освіти як психолого-педагогічна проблема..... 47

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ (ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Аржанухіна С., О. Перцова., Ю. Богославська.

Використання методів арт-терапії у формуванні міжособистісних відносин дошкільників та молодших школярів 52

Борова В.

Використання моделювання в педагогічному коригуванні звукової культури мовлення дітей старшого дошкільного віку 56

Vertel A.

Helmut figdor's psychoanalytic pedagogy: in-depth psychological aspects of the work of a psychoanalytic-oriented teacher at an institution of pre-school educational 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти, аспірантів, молодих учених**

25 жовтня 2024 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк.11,16

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,

Тел. (050) 433-67-93

email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

№4191 від 12.11.2011р.

